

של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

ונקשתם משם את ה'...

[אוצר היראה - מנחם ופרנסה - כ"ב]

כל אדם צריך לזוהר שלא לפגום במשפט, אף על פי שאינו דיין ושופט, כי מאוד צריכין לזוהר בתיקון המשפט בכמה בחינות: האחת, שלא לעוות המשפט נגד חברו במשא ומתן, שלא יגע בממון חברו בעוולה שלא במשפט, כמו שכתוב: **לא תעשו עוול במשפט, במידה במשקל ובמשורה**, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: **מלמד שכל המשקר במידות וכו' כאילו מקלקל את הדין, ונקרא שקץ ותועבה**.

על כן צריך כל אדם לזוהר מאד לעשות משא ומתן באמונה, שלא יגע בממון חברו חס ושלוש שלא במשפט, כי כשפוגם במשפט, מלבד גודל העוון בעצמו שנקרא שקץ ותועבה כנ"ל, אף גם על ידי עוון זה מתגבר תאוות ניאוף, חס ושלוש, שבא על ידי פגם המשפט, שבה תלויים כל הקלקולים, רחמנא ליצלן.

גם צריכין לזוהר שלא לשפוט ולדון את חברו לכף חובה, שגם זה הוא בחינת פגם המשפט, כי האדם אסור לדון ולשפוט את חברו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: **אל תדין חברך עד שתגיע למקומו**, ואמרו: **הוי דן את כל אדם לכף זכות**. ועיקר תיקון המשפט הוא, שצריך כל אדם לזוהר מאוד מאוד שלא להרהר אחר משפטיו יתברך, רק לידע ולהאמין תמיד כי צדיק ה' וישר משפטיו, וכל מה שעובר עליו **הכל לטובתו**.

כי מי שמהרהר חס ושלוש איזה הרהור על משפטיו יתברך, זה עיקר פגם המשפט, כי זה ידוע, שהכל נברא בשביל האדם הבעל בחירה, ועיקר הבחירה הוא בשביל המשפט, היינו כדי שהאדם יקבל שכרו במשפט ולא יאכל לעתיד חנקים נהמא דכיסופא (לחם של ביוון). אבל משפט ה' יתברך עמוק עמוק מאוד מאוד, כי הוא יתברך אוהב צדקה ומשפט, כי על פי דין ומשפט לא היה אפשר להעולם להתקיים, על כן הקדים מידת הרחמים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. אבל אף על פי כן, בלי משפט כלל אי אפשר להתקיים העולם שנברא בשביל הבחירה, שכל העולמות תלויים בזה כנ"ל.

על כן צריך האדם לידע, שכל מה שעובר עליו בכל יום ויום כל ימי חייו, **הכל בצדקה ומשפט, בחסד וברחמים**, כי ישר משפטיו יתברך, כי בחירתו הוא דייקא

באופן זה שמתנהג עמו בכל יום ויום, כי ה' יתברך ברחמיו שקל בדעתו, שזה האדם עיקר בחירתו כשיהיה לו עושר מופלג, וזה האדם עיקר בחירתו על ידי עניות ודחוקות גדול, וכן בשאר הרפתקאות וכו', כי הכל בשביל הבחירה שהוא בחינת משפט כנ"ל.

ובזה טועים רוב בני אדם, שכל אחד אומר: **אם היה לו פרנסה, היה עובד ה'**. ואם כן לפי דבריו הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא חס ושלוש ועלילה עליו, כי הוא רוצה שיעסוק בתורה ועבודה אף על פי שאינו יכול מחמת דוחק הפרנסה, ואם כן הרי הוא מהרהר אחר משפטי ה' יתברך, כאילו חס ושלוש הוא יתברך מעוות המשפט נגדו, וזה הפגם גדול ביותר, כי זה עיקר בחינת פגם המשפט, שמשם באים כל הקלקולים, רחמנא ליצלן.

על כן צריך כל החפץ באמת לחוס על עצמו, שזוהר מאוד מלומר כדברים האלה, רק ידע ויאמין שבחירתו תלויה דייקא באופן זה שה' יתברך מתנהג עמו, ויאמין שהכל לטובתו, ויהיה רגיל לומר: **כל מה דעבד רחמנא לטב עבד** (כל מה שעשה ה' יתברך לטוב עשה), **ובודאי יש דרך, שדייקא על ידי זה הדחקות והיסורים והבלבולים יתקרב לה' יתברך**.

ואם קשה לו לקבל ולסבול היסורים והדחקות, יצעק ויתפלל לה' יתברך שיושיעהו ויעזרהו, כי אין שום עצה ותחבולה נגד כל הצרות והרפתקאות וטירדות פרנסה העוברים על האדם בכל עת ועת, **כי אם לצעוק ולזעוק ולהתחנן לפני ה' יתברך**, ולבכות לפניו כתינוק הבוכה לפני אביו שימלא מחסורו. וכשילך בדרך זה, ירוויח תמיד הרבה רוויח אמתי ונצחי, כי על פי רוב יפעל בבקשתו הרבה, כי ה' יתברך שומע תפילות כל פה.

ואפילו אם לפעמים חס ושלוש לא יתקבל תפילתו, **כי זמנין דשמע זמנין דלא שמע** (כי לפעמים הקשיב ולפעמים לא הקשיב), כמבואר בזוהר הקדוש, על כל פנים הרוויח שקרב עצמו לה' יתברך על ידי זה, כי אין שום דבר שיקרב וידבק את האדם לה' יתברך כמו התפילה. אבל זה שאומר האדם: **אם היה מתנהג עמי כך, הייתי עוסק בתורה וכו'**, אין זה עצה כלל, אדרבא הוא פוגם בזה הרבה כנ"ל, כי כל אחד צריך לבקש את ה' יתברך ממקום שהוא שם, כמו שכתוב: **בקשתם משם את ה' אלקיך** - משם דייקא, ממקום שאתם שם ומכל מה שעובר עליך, וכמובא בשם הבעל שם טוב, זכרונו לברכה.

סיפור

(מספר שיחות הר"ן - אות כ"ד)

מעלת הזוכה ליתן מעות לצדיקי אמת היא גדולה ויקרה מאד מאד.

למשל בן שנתרחק מאביו; והבן יש לו געגועים גדולים מאד לאביו, וכן האב יש לו געגועים גדולים לבנו.

לימים נתיישב בדעתו האב לילך וליסע לבנו, וכן הבן נתיישב גם כן לילך וליסע לאביו. והלכו ונסעו זה לזה, וכל מה שנתקרב יותר, נתגדל ביותר הגעגועים שלהם, והיו הולכים ונוסעים זה לזה, דהיינו האב להבן והבן להאב, עד שנתקרבו ולא היה ביניהם כי אם שתי פרסאות לבד.

והבין האב בגודל הגעגועים שלו, שאם יניח עצמו להיות נמשך אחר הגעגועים, לא יהיה לו כח לסבול עוד הגעגועים של אלו השתי פרסאות; וכן הבן הבין גם כן שאין לו עוד כח לסבול הגעגועים של אלו השתי פרסאות האחרונות, ואם ימשיך עצמו אחריהם תצא נפשו, חס ושלוש, וישבו עצמן להשליך לגמרי כל הגעגועים ולהעבירם מדעתם.

בתוך כך, בא אחד עם עגלה, וחטף את הבן והביאו לאביו במהירות גדול. כמה תענוג נפלא ועצום גרם זה האיש שהביא את הבן להאב, שהיה להם געגועים כאלה.

וכן הצדיק שהוא בן להשם יתברך, ומחמת מסד המבדיל נתרחק מאביו יתברך ויש געגועים כביכול לשם יתברך

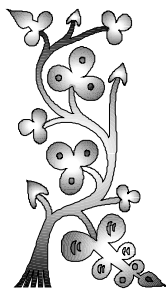
חיי מוהר"ן

(מספר חיי מוהר"ן - מעלת המתקורבים אליו, שכ"ב)
אמר לאחד מאנשי שספר עמו מענין עבודת השם, אמר: הלא כבר עיני כלות כל היום, ואני עומד ומצפה ומקוה ומייחל ומחכה בכל עת שיזכני השם יתברך שאזכה לראות בכס מה שאני חפץ שתהיו עובדי השם באמת כרצוני, ואני מקוה בעזרת השם שבודאי יהיה כך.

ולא בלבד אנשי שיהיו מקורבים אלי, אלא אפילו מי שיתקרב לאנשי שלומי, ואפילו מי שרק יגע בהם, בודאי יהיה איש כשר באמת. ולא איש כשר בלבד, כי אם אפילו צדיק גדול מאד יהיה מי [שיהיה] שיזכה להתקרב לאנשים שלו.

ושמעתי, שאמר בזו הלשון: בעיני כבר הסתכלתי על כל אחד בנפרד, ואני מקוה לה' וכי' כני"ל ואמר גם אז כבר גמרתי ואגמר.

אחינו בית ישראל

תרמו נא
בעין יפה
למען קיום העלון.

בכל סניפי הדואר
מספר חשבון
7-2255-89

עצות

(מספר לקוטי עצות - ממון ופרנסה - טז-יז)
● מי שהוא משוקע בתאוות ממון ואינו עושה משא ומתן באמונה, על ידי זה גורם בחינת דם נידה להשכינה, ואין לו פרנסה, והוא בחינת פגם הברית.

● צדקה הוא תיקון הכללי של המשא ומתן. וצריך לכוון בכל הלוך והלוך ובכל דיבור ודיבור, שהוא הולך ומדבר בשעת המשא ומתן, שכונתו שירוויח כדי שיתן צדקה, וזה עיקר תיקונו של המשא ומתן.

תפילה

(מספר לקוטי תפילות א', תפילה כ"ט)
... ורחם עלי והושיעני, ותן לי פרנסתי מן השמים קודם שאצטרך לה. ותתן לי ולביתי לחם לאכול ובגד ללבוש, לאכול לשבעה ולמכסה עתיק.

ותזמין לי פרנסתי בלי שום טרחא ויגיעה כלל, בכבוד ולא בבזוי, בהתר ולא באיסור, בנחת ולא בצער, מתחת ידך הרחבה והמלאה, ואל תצריכני לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלוואתם.

וכשם שנתת מזון ופרנסה לעמך ישראל במדבר ארבעים שנה, והורדת להם את המן מן השמים, ושמלתם לא בלטה מעליהם, כן תרחם עלינו ותפתח לנו את אוצר הטוב מן השמים, ותזמין לנו פרנסותינו בנקל בלי שום טורח, ברווח גדול.

ותציל אותנו תמיד מכל מיני דאגות פרנסה, ותשפיע לנו שכל ודעת מאתך לבטוח בדך תמיד, ואתה תכלכלני מן השמים אותי ואת ביתי ואת זרעי ואת כל אשר לי. ותשפיע לי כל מחסורי קודם שאצטרך להם, באופן שאוכל לעסוק בתורתך ועבודתך תמיד באמת בכל לב ונפש, ולא יבא עלי שום בלבול בעולם מטרדת הפרנסה כלל, כי אני משליך יהבי עליך לבד ואתה תכלכלני, כמו שכתוב **השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך**.

ועזרנו ברחמך הרבים, שזוכה לעשות משא ומתן באמונה, ותצילנו תמיד מכל מיני גזלות, ולא נגזול ולא נעשוק את חברינו לעולם, אפילו שוה פרוטה, ולא נגע בממון וחפצי חברנו כלל, ולא נחמוד שום דבר אשר לרענו.

ותעזרנו ותושיענו, שבכל עת שנעסוק במשא ומתן, יהיה כל כוונתנו בעסק המשא ומתן רק לשמך ולעבודתך באמת, וזוכה לכוון בכל דיבור ודיבור ובכל הלוך והלוך שנדבר ונלך בשעת המשא ומתן, בכולם נכוון תמיד בכל עת, שכל כוונתנו בעשיית המשא ומתן, כדי שזוכה לתן צדקה על ידי הרווח שירוויח בזה המשא ומתן, וכל עסקנו וחפצנו במשא ומתן יהיה רק בשביל זה לבד באמת, בשביל שזוכה לתן צדקה מהרווח של המשא ומתן הזה.

ותעזרני ותושיעני, שזוכה לזכור זאת תמיד ולכוון זאת בכל עת, בכל הלוך והלוך ובכל דיבור ודיבור ובכל תנועה ותנועה של המשא ומתן. ותפתח את לבבנו ותזכנו לקיים זאת באמת, שזוכה לתן צדקה הרבה בכל עת לעניים הגונים וכשרים באמת, ותשפיע לנו שפע טובה וברכה, וזוכה להחזיק ידי לומדי תורה ועובדי ה' באמת. וזוכה לקיים מצות צדקה בשלמות כרצונך הטוב, ובלב טוב, ובסבר פנים יפות, ובשמחה גדולה וחדוה רבה ועצומה, עד שזוכה על ידי הצדקה לרומם את המוחין והדעת דקדושה ולתקן תיקון הכללי של המשא ומתן.

וזוכה לתקן, על ידי זה, כל החטאים והפגמים במשא ומתן, ובתאוות וחמדת הממון, מנעורינו עד היום הזה, וזכות הצדקה יגן עלינו, **כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף**. ותכפר בעדנו, וחטאנו בצדקה נפרק, וזוכה על ידי הצדקה לתיקון הכללי...

וכן להצדיק לחזור ולהתקרב להשם יתברך. ובתוך שהם מתקרבים זה לזה, עד שהגיעו סמוכים זה לזה, ואין ביניהם רק הרחק מעט כני"ל, והבינו שלגודל הגעגועים, אי אפשר לסבול עוד.

והסכימו להשליך הגעגועים מדעתם, כי הוא יתברך אמר: **האם אין לו רק עסק זה? הלא יש לו כמה וכמה עולמות וכי'!!** וכן הצדיק אמר בדעתו: **וכי אין לו רק זאת?** (דהיינו געגועים הני"ל) **הלא יש כמה עובדות אחרות שצריך לעשות, כגון ציצית ותפלין ושאר מצוות!!** והסכימו להעביר הגעגועים מדעתם.

בתוך כך בא איש ישראלי אחד עם עגלה, והביא להצדיק פרנסה, ועל ידי זה קרבו והביאו אליו יתברך. **כי צדיק אוכל לשובע נפשו** (משלי י"ג-כה), וזה בחינת **והשביע בצחצחות נפשך** (ישעיה נ"ח-יא) ונמצא שהצדיק הגדול האמתי זוכה, על ידי פרנסתו ואכילתו, לבחינת אורות הצחצחות, ועל ידי אלו הצחצחות נתבטל מסך המבדיל, ועל ידי זה נתקרב הצדיק להשם יתברך. נמצא כמה וכמה תענוג גרם זה האיש שהביא פרנסה להצדיק האמתי, שעל ידי זה הוא מביא ומקרב את הצדיק להשם יתברך כני"ל.

ארץ ישראל

(מספר אוצר הידאה - ארץ ישראל - כ"ד)

עיקר הארת הרצון וההשתוקקות והכסופין להשם יתברך הוא בארץ ישראל. ומחמת שהרצון הוא בחינת ריח, **כמאן דארח ריחא** (עין מניעות אות ו'), על כן נקראת ארץ ישראל **ארץ המריה על שם הריח**, ועל כן תחילת כניסת ישראל לארץ היה ליריחו, שנקראת כן על שם הריח, כי שם עיקר הריח הטוב והנפלא של התנוצצות אלקותו, שעל ידי זה משתוקקין וכוספין אליו יתברך ברצון חזק בלי שיעור.

וגם בחוץ לארץ מה שזוכין לפעמים לאיזה התנוצצות אלקות שהוא בחינת ריח טוב **כמאן דארח ריחא**, שעל ידי זה נתעורר רצון והשתוקקות נפלא להשם יתברך, זה נמשך גם כן מארץ ישראל, כי כל קדושתנו מארץ ישראל, כי ישראל על ידי עבודתם להשם יתברך, על ידי זה ממשכין קדושת ארץ ישראל לחוץ לארץ; אבל עיקר הארת הרצון הוא בארץ ישראל, ומשם נמשך הארת הרצון לכל אחד ואחד כפי מה שממשיך על עצמו קדושת ארץ ישראל, מכל שכן כשזוכה לבוא לארץ ישראל ממש, לשם שמים.

אך המניעות שיש על זה - לבוא לארץ ישראל - רבים ועצומים מאד, אך תכף כשרוצה לבוא לארץ ישראל, נמשך עליו הארה מהארת הרצון שמאיר בארץ ישראל, וע"י תוקף הרצון והחשק הבא על ידי המניעות דייקא, על ידי זה יכולים לדלג על כלום ולבוא לארץ ישראל.

120 אלהים